

Nytt liv i gamla herrgårdssamlingar

Projektplan

5.10.2010

Projektets syfte och målsättningar

Herrgårdarna i Finland utgör en betydelsefull del av vårt kulturarv med sin arkitektur, agrikultur och sina traditioner. Gårdarnas arkiv och boksamlingar är viktiga för forskningen i herrgårdskultur och behov av en samordnad verksamhet mellan arkiv- och biblioteksinstitutioner för att ta tillvara herrgårdarnas kulturarv föreligger.

Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS), Finlands riddarhus, Riksarkivet, Nationalbiblioteket och Åbo Akademis bibliotek (ÅAB) inleder hösten 2010 ett samarbetsprojekt kallat "Nytt liv i gamla herrgårdssamlingar – Kartanoiden kokoelmat kukoistamaan". Det tvåspråkiga projektets syfte är att samla in information om arkivmaterial och boksamlingar i finländska herrgårdar och underlätta forskarnas tillgång till källmaterial genom att sammanställa uppgifterna i ett riksomfattande register på översiktskatalognivå. Avsikten är också att öka gårdsägarnas intresse för och kunskap om arkiv- och boksamlingarna samt vården av dem. Projektet har även som mål att initiera katalogiserings-, förtecknings- och konserveringsprojekt på herrgårdarna genom att erbjuda konsulterings tjänster, utbildningsseminarier för gårdsägarna och information om arkiv- och bokvård. Vid behov kan institutionerna även ta emot och förvara herrgårdsarkiv samt göra dem tillgängliga för forskare. Projektet samarbetar med det nordiska nätverket för herrgårdsforskare och vill även inspirera till ny forskning i herrgårdskultur.

Avgränsningar och prioriteringar

De medverkande institutionerna deltar i projektet på samma villkor och ställer uppgifter om herrgårdsmaterial i sina samlingar till projektets förfogande. Riksarkivet, Svenska litteratursällskapet i Finland och Åbo Akademis bibliotek tar vid behov emot arkivmaterial från herrgårdarna. Ingen av de medverkande institutionerna tar emot hela boksamlingar för förvaring.

Någon fördelning av herrgårdarna på språklig eller regional basis mellan samarbetsparterna gör inte, men utgångspunkten för insamlingen är redan existerande samlingar och arkiv hos de olika institutionerna.

Åtgärder

Projektet, som koordineras av SLS, inleds med en inventering av herrgårdsrelaterat material i de medverkande institutionernas arkivbestånd och boksamlingar. Uppgifterna införs i en gemensam metadatabas som skapas och upprätthålls av SLS. Samarbetsparterna kartlägger därefter vilka släkt nätverk de har kontakter till och kompletterande uppgifter om arkivmaterial och boksamlingar på herrgårdarna samlas därefter in genom en enkät riktad till gårdsägarna. I ett senare skede kunde även herrgårdsrelaterat material (brev, dagböcker, böcker etc.) i olika museer kartläggas och införas i databasen.

I oktober 2010 anordnas en tvåspråkig temadag för herrgårdsägare och forskare kring herrgårdsforskning, arkivvård och bevarande av arkivmaterial och boksamlingar. I samband med temadagen publiceras en broschyr och en webbsida med råd om vård av arkivalier och böcker. Information om projektet sprids bl.a. via dagstidningar och specialtidningar samt via information till olika släktföreningar.

Tidsplan och resurser

Projektet inleds officiellt med temadagen i oktober 2010 och avslutas som samordnat projekt i slutet av år 2014. Efter detta fortsätter insamlingen efter gemensamma riktlinjer i de medverkande institutionernas egen regi. Projektet avslutas med en slutrapport och utvärdering av resultatet.

Projektet genomförs resursmässigt som en del av den normala verksamheten.

Kostnaderna för olika evenemang och publikationer fördelas mellan institutionerna, dock så att SLS bekostar layout och tryckning av broschyren och finansierar och upprätthåller projektets webbsida.

Vid behov handhar de tvåspråkiga institutionerna översättningen av texter till finska.